

М. М. Скопень,
кандидат економічних наук, доцент,
професор кафедри математики та
інформаційних технологій
Київського університету туризму,
економіки і права

УДК 004:336.225.674

В. А. Лобанова,
кандидат фізико-математичних наук,
доцент кафедри економіки, маркетингу
та фінансів туристичної індустрії
Київського університету туризму,
економіки і права

АВТОМАТИЗАЦІЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ПЛАТФОРМІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БАЗАМИ ДАНИХ «ACCESS»

У статті запропоновано інформаційні технології автоматизації аналізу фінансових результатів та аудиту фінансової стійкості підприємств туристичної сфери із використанням типового програмного забезпечення MS OFFICE (додатку «ACCESS»).

Ключові слова: інформаційні технології, аналіз і аудит, фінансові результати, фінансова стійкість, автоматизація аналізу та аудиту.

Н. М. Скопень, В. А. Лобанова
АВТОМАТИЗАЦІЯ АНАЛІЗА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ И АУДИТА ФІНАНСОВОЇ УСТОЙЧИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ПЛАТФОРМІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БАЗАМИ ДАНИХ «ACCESS»

В статті пропонується інформаційні технології автоматизації аналізу фінансових результатів та аудиту фінансової стійкості підприємств туристичної сфери з використанням типового програмного забезпечення MS OFFICE (приложення «ACCESS»).

Ключевые слова: информационные технологии, анализ и аудит, финансовые результаты, финансовая устойчивость, автоматизация анализа и аудита.

Постановка проблеми. Аналіз використання типового додатку «ACCESS» у сучасній практиці автоматизації свідчить про відсутність розкриття питань побудови фінансового звіту суб'єкта малого підприємства, зокрема проведення аналізу фінансових результатів його господарської діяльності та аудиту фінансової стійкості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У ряді відомих літературних джерел достатньо добре розглянуто використання системи управління базами даних (СУБД) «ACCESS» у цілому [1], для рішення облікових задач [4; 5; 6] та з маркетингу [7]. Окрім того, розкривається методологія формування балансу підприємства, його звітності про фінансові результати [9; 10; 11], застосування відповідних методик [3; 8] та автоматизація проведення аналізу і аудиту на платформі табличного процесора «EXCEL» [2; 5]. Однак, на жаль, жодне видання не дає відповіді, яким чином на платформі СУБД «ACCESS» можна побудувати три головних реєстри, а саме: формування

M. M. Skopen, V. A. Lobanova

AUTOMATION OF ENTERPRISE'S FINANCIAL RESULTS ANALYSIS AND FINANCIAL SUSTAINABILITY AUDIT ON THE PLATFORM OF DATABASES MANAGEMENT SYSTEM «ACCESS»

The information technologies of automation of financial results analysis and audit of financial sustainability of tourism sphere enterprises with the usage of standard MS Office software («ACCESS») are offered in the article.

Key words: information technologies, analysis and audit, financial results, financial sustainability, automation of analysis and audit.

звіту про фінансові результати, формування балансу, аудиту фінансової стійкості підприємства. Саме ці реєстри і є основою побудови ф. №1 «Баланс», ф. №2 «Звіт про фінансові результати» та проведення аналізу фінансових результатів і аудиту фінансової стійкості підприємства.

Мета статті. Запропонувати комплекс інформаційних технологій побудови трьох головних реєстрів автоматизованого формування фінансового звіту суб'єкта малого підприємства, в тому числі проведення аналізу фінансових результатів та аудиту його фінансової стійкості.

Основні результати дослідження. Нині, в умовах підготовки до проведення в Україні у 2012 році фінального турніру чемпіонату Європи УЄФА з футболу, здійснюється процес подальшого вдосконалення управління туристичним підприємством, зокрема вирішуються питання з автоматизації аналізу та аудиту фінансових результатів господарської діяльності, що дасть можливість керівникам своєчасно зробити правильні висновки і прийняти від-

повідні управлінські рішення в напрямі поліпшення роботи підприємства. Саме це питання і розглядає запропонована стаття. При цьому за приклад взято приватне підприємство (ПП) «Укрєвротур», оскільки тут функція «облік» автоматизована на базі системи «1С:Підприємство 7.7», а функції «аналіз» і «аудит» є неавтоматизованими.

Автоматизація аналізу та аудиту фінансових результатів ПП «Укрєвротур» на платформі СУБД «ACCESS» має дві складові: комп'ютерний аналіз фінансових результатів підприємства; комп'ютерний аудит фінансової стійкості підприємства.

Комп'ютерний аналіз фінансових результатів підприємства. Діяльність підприємства може бути прибутковою та збитковою, тому загальну оцінку фінансових результатів характеризують системою абсолютних і відносних показників. Інформацією для автоматизованого проведення аналізу фінансових результатів ПП «Укрєвротур» є «Звіт про фінансові результати» (форма №2-м).

Комп'ютерний аудит фінансової стійкості підприємства. Інформацією для автоматизованого проведення аудиту фінансової стійкості туристичного підприємства є форма №1 «Баланс» за минулий (початок звітної періоду) та звітний (кінець звітної періоду) періоди.

На практиці використовують такі основні показники фінансової стійкості підприємства [9; 11; 12], як:

1) **показники структури капіталу** – характеризують співвідношення між статтями і розділами пасиву балансу:

- **коефіцієнт автономії** – частка власних коштів у пасивах підприємства: ряд. 380/ ряд. 640 ф. №1;
- **коефіцієнт заборгованості** – відношення зобов'язань підприємства до власних коштів у пасивах: (ряд. 480+ряд. 620)/ряд. 380 ф. №1);
- **коефіцієнт фінансової стійкості** – співвідношення власних і позикових коштів у пасивах підприємства: ряд. 380/(ряд.480+ряд.620) ф.№1);

2) **показники стану оборотних активів** – визначаються співвідношеннями між статтями та розділами активу і пасиву балансу:

- **коефіцієнт маневреності** – відношення оборотних засобів до власних коштів у пасивах підприємства: ряд.260/ ряд. 380 ф. №1;
- **коефіцієнт співвідношення дебет-кредит** (дебіторської та кредиторської заборгованості: (ряд. 161+ряд. 162+ряд. 170+ряд. 210)/ (ряд. 530+ряд. 550+ряд. 570+ряд. 580+ряд. 605+ряд. 610));

- **коефіцієнт поточної ліквідності, або норма грошових резервів** – відношення готових до платежів і розрахунків коштів до короткострокових зобов'язань: (ряд. 230+ряд. 240) / ряд. 620 ф. №1).

Результати проведення аналізу та аудиту використовують директор, заступник директора і головний бухгалтер. Задача має інформаційні зв'язки з підсистемою обліку та звітності, оскільки вхідними даними для її рішення є оборотно-сальдова відомість. Інформаційна модель задачі із автоматизації аналізу і аудиту фінансових результатів ПП «Укрєвротур» на платформі СУБД «ACCESS» наведена на рис. 1.

Рішення задачі на платформі СУБД «ACCESS» представляє автоматизовану інформаційну систему (AIC), структура бази даних якої містить 6 реляційних таблиць, 15 запитів, 8 діалогових електронних форм та 4 звіти, тобто 33 об'єкти метаданих.

До таких об'єктів, як **реляційні таблиці** (призначені для зберігання даних) відносять:

- вхідні дані за звітний та попередній періоди;
- активи балансу на початок і кінець звітної періоду;
- пасиви балансу на початок та кінець звітної періоду.

Структуру реляційних таблиць «Вхідні дані за звітний період» та «Вхідні дані за попередній період» наведено на рис. 2. Структуру реляційних таблиць «Активи балансу на початок звітної періоду» і «Активи балансу на кінець

Ім'я поля	Тип даних
Період	Текстовий
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів,робіт, послуг)	Числової
Непрямі податки та інші вирахування з доходу	Числової
Інші операційні доходи	Числової
Дохід від первинного визнання біоактивів і сільгосппродукції	Числової
Інші звичайні доходи	Числової
Надзвичайні доходи	Числової
Збільшення (зменшення) залишків незавершеного виробництва	Числової
Матеріальні витрати	Числової
Витрати на оплату праці	Числової
Відрахування на соціальні заходи	Числової
Амортизація	Числової
Інші операційні витрати	Числової
Витрати від первинного визнання біоактивів і сільгосппродукції	Числової
Собівартість реалізованих товарів	Числової
Інші звичайні витрати	Числової
Надзвичайні витрати	Числової
Податок на прибуток	Числової
Забезпечення матеріального заохочення	Числової

Рис. 2. Структура таблиць вхідних даних для аналізу фінансових результатів
Джерело: Побудовано авторами

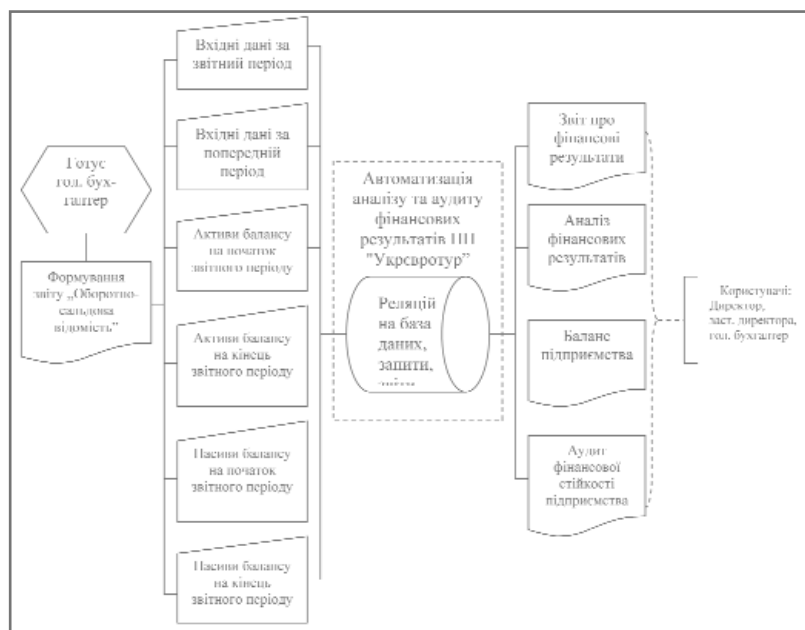

Рис. 1. Інформаційна модель задачі
Джерело: Побудовано авторами

звітної періоду» наведено на рис. 3. Структуру реляційних таблиць «Пасиви балансу на початок звітної періоду» та «Пасиви балансу на кінець звітної періоду» наведено на рис. 4.

При формуванні реляційних таблиць для типу даних «Числовий» необхідно встановити параметри, які наведено на рис. 5.

До таких основних об'єктів, як запити (призначені для відбору та обчислення даних) належать: формування звіту за звітний і попередній періоди; формування звіту про фінансові результати; формування активів на початок та кінець звітної періоду; формування активів балансу; формування пасивів на початок і кінець звітної періоду; формування пасивів балансу; формування балансу; аудит на початок та кінець звітної періоду; аудит фінансової стійкості підприємства та ін.

До таких об'єктів, як діалогові електронні форми (призначені для організації інтерфейсу з користувачем та управління обробкою даних) відносяться: головна форма (рис. 6); введення даних за звітний

Ім'я поля	Тип даних
Період	Текстовий
Незавершене будівництво	Числової
залишкова вартість	Числової
I періодна вартість	Числової
знос	Числової
справедлива (залишкова) вартість	Числової
2 періодна вартість	Числової
накопичена амортизація	Числової
Довгострокові фінансові інвестиції	Числової
Інші необоротні активи	Числової
Виробничі запаси	Числової
Поточні біологічні активи	Числової
Готова продукція	Числової
чиста реалізаційна вартість	Числової
3 періодна вартість	Числової
резерв сумнівних боргів	Числової
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	Числової
Інша поточна дебіторська заборгованість	Числової
Поточні фінансові інвестиції	Числової
в національній валюті	Числової
в іноземній валюті	Числової
Інші оборотні активи	Числової
III Витрати майбутніх періодів	Числової
IV Необоротні активи та групи вибуття	Числової

Рис 3. Структура таблиць вхідних даних для побудови активів балансу та проведення аудиту
Джерело: Побудовано авторами

Ім'я поля	Тип даних
Період	Текстовий
Статутний капітал	Числової
Додатковий капітал	Числової
Резервний капітал	Числової
Нерозподілений прибуток	Числової
Неоплачений капітал	Числової
II Забезпечення наступних витрат і цільове фінансування	Числової
III Довгострокові зобов'язання	Числової
Короткострокові кредити банків	Числової
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	Числової
Кредиторська заборгованість з бюджетом	Числової
Зі страхуванням	Числової
З оплати праці	Числової
Зобов'язання, пов'язані із необоротними активами	Числової
Інші поточні зобов'язання	Числової
V Доходи майбутніх періодів	Числової

Рис 4. Структура таблиць вхідних даних для побудови пасивів балансу та проведення аудиту
Джерело: Побудовано авторами

Общие	Подстановка
Размер поля	Действительное
Формат поля	
Точность	18
Шкала	1
Число десятичных знаков	1

Рис 5. Параметри типу даних «Числовий»
Джерело: Побудовано авторами

ГОЛОВНА ФОРМА

Формування звіту		Формування балансу	
Введення даних за звітний період	Введення даних за попередній період	Введення активів балансу на початок звітного періоду	Введення активів балансу на кінець звітного періоду
Перезапис даних звітного періоду в попередній період		Введення пасивів балансу на початок звітного періоду	Введення пасивів балансу на кінець звітного періоду
Вилучення запису з попереднього періоду	Перезапис звітних даних	Перегляд та друк	
Перегляд та друк звіту		Перегляд та друк	
Звіт про фінансові результати	Аналіз фінансових результатів	Аудит фінансової стійкості підприємства	БАЛАНС ПІДПРИЄМСТВА

Рис 6. Головна форма рішення задачі
Джерело: Побудовано авторами

період; введення даних за попередній період; введення активів балансу на початок звітного періоду; введення активів балансу на кінець звітного періоду; введення пасивів балансу на початок звітного періоду; введення пасивів балансу на кінець звітного періоду.

До таких об'єктів, як звіти (призначені для перегляду та друкування даних) належать: звіт про фінансові ре-

зультати; аналіз фінансових результатів; баланс підприємства; аудит фінансової стійкості підприємства.

База даних активізується за допомогою відповідних елементів управління (кнопок) головної форми, побудованої АІС (рис. 6).

При натисканні кнопки «Введення даних за звітний період» з'являється відповідна діалогова електронна форма (рис. 7). Аналогічна форма з'являється для введення даних за попередній період. Далі послідовно для введення даних активізуються діалогові форми введення активів балансу на початок та кінець звітного періоду, а також введення пасивів балансу на початок і кінець звітного періоду.

ВВЕДЕННЯ ДАНИХ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД	
Звітний період	2011
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	25459,8
Непрямі податки та інші вирахування з доходу	1894,8
Інші операційні доходи	97,4
Доход від первинного визнання біоактивів і сільгосппродукції	0
Інші звичайні доходи	0,2
Надзвичайні доходи	0
Збільшення (зменшення) залишків незавершеного виробництва	0
Матеріальні витрати	153,3
Витрати на оплату праці	147,4
Вирахування на соціальні заходи	55,2
Амортизація	44,5
Інші операційні витрати	6020,8
Витрати від первинного визнання біоактивів і сільгосппродукції	0
Собівартість реалізованих товарів	17176,3
Інші звичайні витрати	23,5
Надзвичайні витрати	0
Податок на прибуток	13,3
Забезпечення матеріального заохочення	0

Рис 7. Діалогова електронна форма «Введення даних за звітний період»
Джерело: Побудовано авторами

У системі передбачається технологія перезапису даних звітного періоду в попередній період (рис. 6). Це здійснюється при формуванні звіту та проведенні аналізу фінансових результатів на наступний звітний рік. Для цього спочатку натискається кнопка «Вилучення запису з попереднього періоду». Спрацьовує відповідний запит. А потім натискається кнопка «Перезапис звітних даних» і здійснюється подія.

Особливе місце у створеній АІС для рішення задачі займає визначений комплекс запитів, які автоматично виконують відповідні обчислення показників і одночасно формують три регістри облікових та аналітичних даних з метою подальшого формування звітів щодо аналізу фінансових результатів і аудиту фінансової стійкості підприємства (рис. 8).

Алгоритм виконання обчислень показників та формування звітів передбачає такі дії:

1. За допомогою побудованого запиту «Формування звіту за звітний період» обчислюються такі показники, як чистий дохід (виручка), разом чисті доходи, разом витрати і чистий прибуток. Наприклад, чистий дохід (виручка) та чистий прибуток обчислюються за формулами:

Чистий дохід (виручка): [Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)] - [Непрямі податки та інші вирахування з доходу]

Чистий прибуток: [Разом чисті доходи] - [Разом витрати]

Аналогічні формули застосовуються при обчисленні показників у запиті «Формування звіту за попередній період».

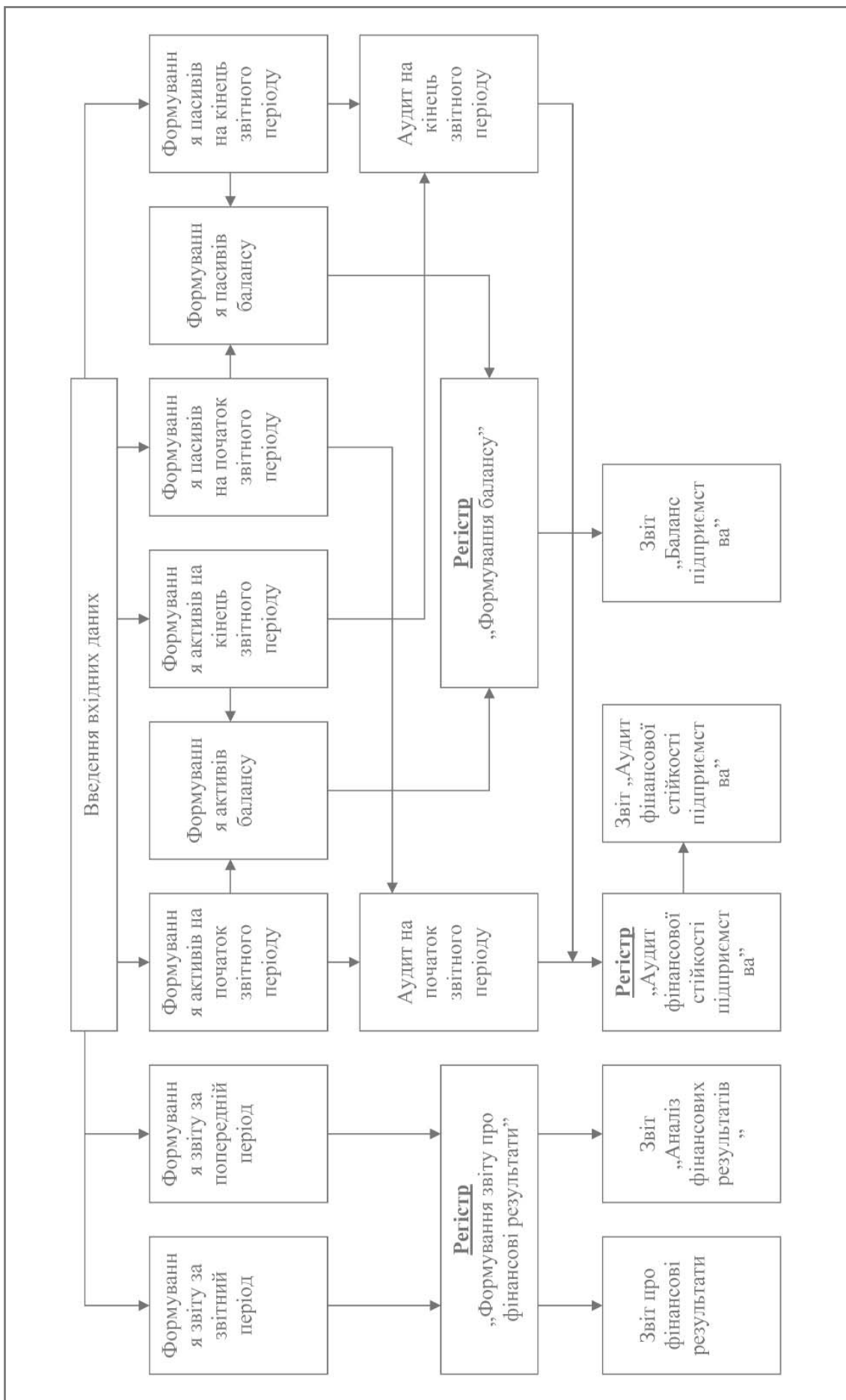

Рис. 8. Схема формування реєстрів даних для отримання звітів із аналізу фінансових результатів та аудиту фінансової стійкості підприємства на платформі СУБД «ACCESS»
Джерело: Побудовано авторами

2. Формується комплексний запит «Формування звіту про фінансові результати» для побудови аналітичного звіту про фінансові результати.

3. Формується звіт про фінансові результати (без аналізу) за формою №2-м.

4. Формується звіт із аналізом фінансових результатів на базі форми №2-м. При цьому формуються поля для обчислень абсолютного та відносного відхилень за всіма показниками. Наприклад, для показника «Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)» **абсолютне відхилення** обчислюється за формулою:

$$=[\text{Формування звіту за звітний період. Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)}]-[\text{Формування звіту за попередній період. Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)}]$$

Відносне відхилення обчислюється таким чином:

$$=If([Поле113]=0;0;[Поле113]/[\text{Формування звіту за попередній період. Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)}])$$

Примітка: у цій аналітичній формулі є посилання на поле із системним іменем «Поле113». Це власне поле обчислення абсолютного відхилення. При цьому для поля, де розміщена формула обчислення відносного відхилення, встановлюється відсотковий формат.

5. За допомогою побудованого запиту «Формування активів на початок звітного періоду» обчислюються необхідні показники для формування балансу підприємства, а саме: загалом за розділом I, загалом за розділом II, БАЛАНС. Аналогічні показники обчислюються в запиті «Формування активів на кінець звітного періоду».

6. Формується комплексний запит «Формування активів балансу» для побудови активів балансу на початок і кінець звітного періоду.

7. За допомогою побудованого запиту «Формування пасивів на початок звітного періоду» обчислюються необхідні показники для формування балансу підприємства, а саме: загалом за розділом I, загалом за розділом IV, БАЛАНС. Аналогічні показники обчислюються в запиті «Формування пасивів на кінець звітного періоду».

8. Формується комплексний запит «Формування пасивів балансу» для побудови пасивів балансу на початок і кінець звітного періоду.

9. Формується комплексний запит «Формування балансу» для побудови у цілому балансу підприємства.

10. Формується звіт «Баланс підприємства» за формою №1.

11. Із використанням запиту «Аудит на початок звітного періоду» обчислюються необхідні коефіцієнти для проведення аудиту фінансової стійкості підприємства, а саме: коефіцієнт автономії або незалежності, коефіцієнт заборгованості, коефіцієнт фінансової стійкості, коефіцієнт маневреності, коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості, коефіцієнт поточної ліквідності або норма грошових резервів.

Наприклад, показник «Коефіцієнт автономії або незалежності» обчислюється за формулою:

Коефіцієнт автономії або незалежності: $[\text{Формування пасивів на початок звітного періоду}]/[\text{Загалом за розділом I}]/[\text{Формування пасивів на початок звітного періоду}]/\text{БАЛАНС}$.

Аналогічні формули застосовуються при обчисленні коефіцієнтів проведення аудиту в запиті «Аудит на кінець звітного періоду».

12. Формується комплексний запит «Аудит фінансової стійкості підприємства» для побудови у цілому звіту щодо аудиту фінансової стійкості.

13. Формується звіт із аналізом коефіцієнтів проведення аудиту. При цьому формуються поля для обчислень абсолютного та відносного відхилень за всіма коефіцієнтами. Наприклад, для показника «Коефіцієнт автономії або незалежності» **абсолютне відхилення** обчислюється таким чином:

$$=[\text{Аудит на кінець звітного періоду. Коефіцієнт автономії або незалежності}]-[\text{Аудит на початок звітного періоду. Коефіцієнт автономії або незалежності}]$$

Відносне відхилення обчислюється таким чином:

$$=[\text{Поле35}]/[\text{Аудит на початок звітного періоду. Коефіцієнт автономії або незалежності}]$$

Примітка: у цій аналітичній формулі є посилання на поле із системним іменем «Поле35». Це власне поле обчислення абсолютного відхилення. При цьому для поля, де розміщена формула обчислення відносного відхилення, встановлюється відсотковий формат.

14. За запитом друкуються «Звіт про фінансові результати», «Аналіз фінансових результатів», «Баланс підприємства» та «Аудит фінансової стійкості підприємства».

Аналіз фінансових результатів підприємства «Укрєвротур» представлено на рис. 9. Доходи турфірми у звітному 2011 році збільшилися на 3767,9 тис. грн., або на 17,37%, що забезпечило зростання чистих доходів на 3266,2 тис. грн (16,09%). Однак це не збільшило чистий прибуток, оскільки суттєво зросли разом витрати (на

АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПП «УКРЄВРОТУР»					
ЗА ЗВІТНИЙ 2011 РІК					
Стаття	Код рядка	За звітний період, тис.грн	За аналогічний період попереднього року, тис.грн	Абс. відхилення (+, -), тис.грн	Відносне відхилення (+, -), %
		2011	2010		
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	25459,8	21691,9	3767,9	17,37%
Непрямі податки та інші вирахування з доходу:	020	1894,8	1393,1	501,7	36,01%
Чистий дохід (виручка):	030	23565	20298,8	3266,2	16,09%
Інші операційні доходи:	040	97,4	58,8	38,6	65,65%
Дохід від первинного визнання біоактивів в сільгосппродукції:	041	0	0	0	0,00%
Інші звичайні доходи:	050	0,2	12,4	-12,2	-98,39%
Надзвичайні доходи:	060	0	0	0	0,00%
Разом чисті доходи:	070	23662,6	20370	3292,6	16,16%
Збільшення (зменшення) залишків в незавершеного виробництва:	080	0	0	0	0,00%
Матеріальні витрати:	090	153,3	242,9	-89,6	-36,89%
Витрати на оплату праці:	100	147,4	171,7	-24,3	-14,15%
Відрахування на соціальні заходи:	110	55,2	67,8	-12,6	-18,58%
Амортизація:	120	44,5	58,7	-14,2	-24,19%
Інші операційні витрати:	130	6020,8	2611,5	3409,3	130,55%
в тому числі:	131				
Витрати від первинного визнання біоактивів в сільгосппродукції:	132	0	0	0	0,00%
Собівартість реалізованих товарів:	140	17176,3	17147,5	28,8	0,17%
Інші звичайні витрати:	150	23,5	0	23,5	2350,00%
Надзвичайні витрати:	160	0	0	0	0,00%
Податок на прибуток:	170	13,3	18,3	-5	-27,32%
Разом витрати:	180	23634,3	20318,4	3315,9	16,32%
Чистий прибуток:	190	28,3	51,6	-23,3	-45,16%
Забезпечення матеріальною заохочення:	195	0	0	0	0,00%

Рис 9. Сформований звіт «Аналіз фінансових результатів»
Джерело: Складено авторами

3315,9 тис. грн., або на 16,32%). Тому, порівняно із 2010 роком чистий прибуток у звітному періоді зменшився приблизно вдвічі.

Проведений аудит фінансової стійкості на базі комп'ютерної АІС (рис. 10) дав уявлення про значення ряду коефіцієнтів. Коефіцієнт автономії на кінець 2011 року зріс на 0,27, або на 74,54%. Його відхилення від нормативу (0,5) становить 0,14. Це свідчить про достатню фінансову незалежність приватного туристичного підприємства «Укрєвротур» від інших підприємств та установ, зниження ризику фінансової нестабільності, можливість покрити всі зобов'язання підприємства власними коштами. Коефіцієнт заборгованості на кінець 2011 року зменшився на -1,17, або на -67,16%. Його відхилення від нормативу (0,25) становить 0,32. Це свідчить про існування заборгованості підприємства, яка починає зменшуватися. Коефіцієнт фінансової стійкості зріс на 1,17, або на 204,53%. Його відхилення від нормативу (1) становить 0,74. Це свідчить про достатньо високий рівень зростання власного капіталу у 2011 році, за рахунок якого здійснюється господарська діяльність. Коефіцієнт маневреності зменшився на -1,1, або на -42,89%. Його відхилення від нормативу (0,3) становить 1,16. Це свідчить про достатній запас оборотних засобів для вирішення поточних питань господарської діяльності. Коефіцієнт співвідношення дебет-кредит зріс на 1,14, або на 88,32%. Його відхилення від нормативу (1) становить 1,44. Це свідчить про достатньо стійке співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованістю. Коефіцієнт поточної ліквідності становив на кінець року 0,31. Його відхилення від нормативу (0,25) становить 0,06. Це характеризує високу спроможність турфірми «Укрєвротур» швидко погашати свою заборгованість, хоч цей коефіцієнт дещо зменшився у звітному періоді (на -0,08, або на -21,16%) порівняно з минулим роком.

Показники (коефіцієнти)	Оптимальне значення	Рівень показника на		Абсолютне відхилення (+,-)	Відносне відхилення (+,-), %
		початок року	кінець року		
ПОКАЗНИКИ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ					
Коефіцієнт автономії або незалежності	>0,5	0,36	0,64	0,27	74,54%
Коефіцієнт заборгованості	<0,25	1,75	0,57	-1,17	-67,16%
Коефіцієнт фінансової стійкості	>1	0,57	1,74	1,17	204,53%
ПОКАЗНИКИ СТАНУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ					
Коефіцієнт маневреності	>0,3	2,56	1,46	-1,10	-42,89%
Коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості	>1	1,30	2,44	1,14	88,32%
Коефіцієнт поточної ліквідності або норма прошових резервів	>0,25	0,39	0,31	-0,08	-21,16%

Рис 10. Сформований звіт «Аудит фінансової стійкості підприємства»
Джерело: Складено авторами

Висновки. Отже, в результаті застосування на туристичному підприємстві «Укрєвротур» запропонованої вище АІС на базі СУБД «ACCESS» миттєво формується повна і достовірна картина фінансового стану підприємства (тобто здійснюється рішення задачі з аналізу та аудиту його фінансових результатів).

Упровадження в експлуатацію створеної АІС «Автоматизація аналізу та аудиту фінансових результатів підприємства «Укрєвротур»:

- по-перше, забезпечить чіткий облік його загального фінансового стану;
- по-друге, дасть можливість у будь-який час оперативно зробити аналіз і аудит фінансових результатів турфірми;
- по-третє, посилить функцію контролю за фактичним фінансовим станом та розвитком суб'єкта господарювання.

У посадових інструкціях облікових працівників підприємства при автоматизації аналізу та аудиту його фінансових результатів мають бути передбачені:

- права доступу працівника бухгалтерії до АІС (яка встановлена на ПК) та інформаційних ресурсів;
- перелік документів і перелік операцій при роботі з АІС;
- порядок та спосіб перенесення даних із паперових документів до інформаційної БД;
- спосіб передачі звітної інформації до керівників ПП.

Література

1. Вейкас Дж. Эффективная работа с Access 2000 / Дж. Вейкас. – СПб. : Питер, 2000. – 1040 с.
2. Іванюта П. В. Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті : навч. посіб. / П. В. Іванюта. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 180 с.
3. Івахненков С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту : навч. посіб. / С. В. Івахненков. – К. : Знання-Прес, 2003. – 349 с.
4. Ільїна О. П. Информационные технологии бухгалтерского учета / О. П. Ильина. – СПб. : Питер, 2001. – 688 с.
5. Скопєнь М. М. Комп'ютерні інформаційні технології в туризмі : навч. посіб. / М. М. Скопєнь. – К. : КОНДОР, 2005. – 301 с.
6. Скопєнь М. М. Інформаційні системи і технології бухгалтерського обліку в туризмі : навч. посіб. / М. М. Скопєнь. – К. : Вища шк., 2003. – 275 с.
7. Скопєнь М. М. Інформаційні системи і технології маркетингу в туризмі : навч. посіб. / М. М. Скопєнь, М. К. Сукач. – К. : КАРАВЕЛА, 2010. – 336 с.
8. Організація і методика проведення аудиту / [Сопко В. В., Верхоглядова Н. І. та ін.]. – К. : ВД «Професіонал», 2004. – 624 с.
9. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. / О. О. Терещенко. – К. : КНЕУ, 2003. – 554 с.
10. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник / Н. М. Ткаченко. – 2-ге вид. доп. і перероб. – К. : Алеута, 2007. – 954 с.
11. Фінанси підприємств : підручник / Кер. авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – К. : КНЕУ, 2002. – 571 с.

Стаття надійшла до редакції
30 березня 2011 року

Розміщуємо баннерну і контекстну рекламу
на сайтах Інтернет-холдингу Інституту трансформації суспільства (55 веб-ресурсів)
www.soskin.info

Тел./факс: (044) 235 98 28 (27)
E-mail: os@osp.com.ua